

MELKVEEHOUDERS ZIEN HET BELANG VAN GEZONDE KLAUWEN, MAAR VERBETERING VRAAGT MEER DAN GOEDE INTENTIES

Vrijwel iedere melkveehouder weet dat gezonde klauwen belangrijk zijn. Koeien die goed lopen, produceren beter, blijven langer gezond en kunnen natuurlijk gedrag vertonen. Maar hoe kijken melkveehouders eigenlijk zélf naar het verbeteren van de klauwgezondheid? Zijn zij bereid om maatregelen te nemen? En wat motiveert hen daarbij?

Royal GD onderzocht in het najaar van 2021 de mindset van 205 Nederlandse melkveehouders rondom klauwgezondheid. De resultaten laten zien dat het belang van klauwgezondheid breed wordt erkend, maar dat er ook barrières zijn die verbetering in de weg kunnen staan.

Preventie wordt breed gewaardeerd

Een opvallende uitkomst van het onderzoek is dat melkveehouders sterk geloven in preventie. Meer dan 80% van de ondervraagden vindt het de moeite waard om te investeren in maatregelen die klauwaandoeningen kunnen voorkomen.

Dat is een belangrijk signaal. Preventie vraagt immers vaak om investeringen in tijd, management of huisvesting, terwijl de opbrengsten soms pas later zichtbaar worden. Toch blijken veel melkveehouders ervan overtuigd dat voorkomen beter is dan genezen.

Daarnaast verwacht ruim 90% van de deelnemers dat minder klauwaandoeningen leiden tot een beter welzijn van de koeien. Een vergelijkbaar percentage verwacht ook een hogere productiviteit van de koppel wanneer het aantal klauwproblemen afneemt.

De boodschap is duidelijk: melkveehouders zien gezonde klauwen niet alleen als een welzijnsaspect, maar ook als een factor die bijdraagt aan technische en economische resultaten.

Niet iedereen ziet klauwen als het grootste probleem

Hoewel het belang van klauwgezondheid werd erkend, beschouwden veel melkveehouders het niet als het belangrijkste gezondheidsvraagstuk op hun bedrijf.

Wanneer melkveehouders moesten kiezen tussen verschillende gezondheidsaspecten, werd uiergezondheid gemiddeld belangrijker gevonden dan klauwgezondheid. Klauwgezondheid eindigde wel vóór vruchtbaarheid en melkproductie.

Dat kan verklaren waarom niet alle melkveehouders van plan waren om op korte termijn extra maatregelen te nemen: in de praktijk moeten ondernemers voortdurend keuzes maken tussen verschillende aandachtspunten op het bedrijf.

Goede intenties, maar beperkt vertrouwen

Een van de meest interessante bevindingen uit het onderzoek is het verschil tussen motivatie en vertrouwen. Ongeveer 43% van de melkveehouders gaf aan van plan te zijn om in het volgende jaar maatregelen te nemen om de klauwgezondheid verder te verbeteren. Dat lijkt positief, maar tegelijkertijd had slechts 40% er vertrouwen in dat het daadwerkelijk ging lukken om de klauwgezondheid op het eigen bedrijf binnen één jaar te verbeteren.

Met andere woorden: veel melkveehouders geloven in het belang van gezonde klauwen, maar zijn minder zeker over hun vermogen om daadwerkelijk verbetering te realiseren.

Een gemiste kans. Klauwgezondheid wordt weliswaar beïnvloed door veel factoren tegelijk, zoals voeding, huisvesting, hygiëne, bekapmanagement en het tijdig herkennen van kreupelheid. Verbetering vraagt daarom vaak om een combinatie van maatregelen. Maar vaak kan ook met minimale aanpassingen al veel bereikt worden.

Resultaat moet zichtbaar zijn

Uit het onderzoek blijkt ook dat melkveehouders graag resultaat zien van hun inspanningen.

Ruim 60% gaf aan dat het behalen van een zichtbaar resultaat binnen een half jaar belangrijk is om maatregelen te blijven uitvoeren. Daarnaast vindt meer dan de helft van de melkveehouders de kosteneffectiviteit van maatregelen zeer belangrijk.

Dat betekent dat maatregelen niet alleen effectief moeten zijn, maar ook praktisch toepasbaar en economisch verantwoord. Voor adviseurs, dierenartsen en klauwverzorgers ligt hier een belangrijke taak: laten zien wat maatregelen opleveren op het bedrijf.

Waar willen melkveehouders mee aan de slag?

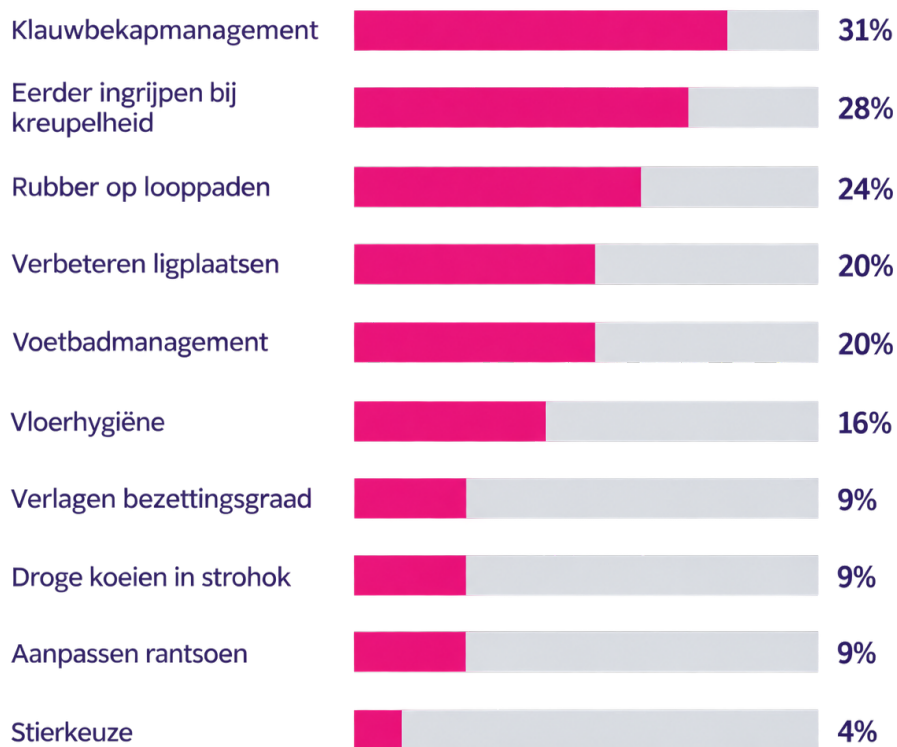
De groep melkveehouders die aangaf het opvolgende jaar maatregelen te willen nemen (88 melkveehouders), zag vooral kansen in praktisch management op het eigen bedrijf. Opvallend is dat maatregelen die dicht bij de dagelijkse bedrijfsvoering liggen het meest werden genoemd.

Van deze groep was 31% van plan het klauwbekapmanagement verder te verbeteren. Ook eerder ingrijpen bij signalering van kreupelheid stond hoog op de agenda: 28% van de melkveehouders wou hier actief mee aan de slag. Daarnaast overwoog 24% om rubber op de looppaden aan te brengen. Het verbeteren van ligplaatsen, vloerhygiëne en voetbadmanagement werd door respectievelijk 20%, 16% en 20% van de melkveehouders genoemd. Daarnaast gaf 9% aan de bezettingsgraad te willen verlagen en droge koeien in een strohok te willen huisvesten.

Opvallend was dat maatregelen zoals aanpassing van het rantsoen en stierkeuze minder vaak als nieuwe actie werden genoemd (respectievelijk 9% en 4%). Dit betekent niet dat melkveehouders deze onderwerpen onbelangrijk vinden. Integendeel: een groot deel van de ondernemers gaf aan hier al eerder mee aan de slag te zijn gegaan. Van de melkveehouders die klauwgezondheid wilden verbeteren, had 65% al aanpassingen in het rantsoen doorgevoerd en 58% hield bij de fokkerij al rekening met klauwgezondheid.

.

Welke maatregelen nemen melkveehouders?

Figuur 1. Geplande maatregelen van melkveehouders die de klauwgezondheid op hun bedrijf willen verbeteren (n = 88).

De resultaten laten zien dat melkveehouders vooral zoeken naar maatregelen die direct zichtbaar zijn in de dagelijkse praktijk. Maatregelen rondom signalering, behandeling en klauwverzorging lijken daarom meer aandacht te krijgen dan maatregelen waarvan de effecten pas op langere termijn zichtbaar worden. Verbetering van het klauwbekapmanagement, sneller ingrijpen bij kreupelheid en het toepassen van rubber op looppaden werden het vaakst genoemd.

Tijd blijft de grootste uitdaging

Wanneer melkveehouders werd gevraagd wat het belangrijkste is om klauwgezondheid te verbeteren, werden tijd en kennis het vaakst genoemd. Tegelijkertijd werd tijd ook het meest genoemd als de factor die ontbreekt op het eigen bedrijf.

Dat laat zien dat de bereidheid om aan klauwgezondheid te werken aanwezig is, maar dat de dagelijkse praktijk soms weerbarstig kan zijn. Tussen melken, voeren, jongvee verzorgen en administratieve verplichtingen moet ook aandacht worden vrijgemaakt voor preventie, monitoring en behandeling.

Van bewustzijn naar actie

Het onderzoek laat zien dat Nederlandse melkveehouders het belang van klauwgezondheid goed begrijpen. Ze zien de relatie met dierwelzijn en productiviteit, geloven in preventieve maatregelen en staan open voor verbetering. Tegelijkertijd bestaat er onzekerheid over de vraag hoe verbetering het beste gerealiseerd kan worden en of die inspanningen daadwerkelijk resultaat opleveren.

Juist daarom is het belangrijk om te blijven investeren in praktische kennis, begeleiding en monitoring. Want gezonde klauwen beginnen niet bij één maatregel, maar bij een aanpak die past bij het bedrijf én bij de ondernemer die ermee moet werken.

Binnen KlauwTotaal komt praktische kennis beschikbaar en start eind 2026 een praktijkpilot, waarbij 120 melkveehouders door getrainde praktijkdeskundigen worden begeleid om de klauwgezondheid op hun bedrijf structureel te verbeteren.